

N O T A T

Til: Styret

Fra: Rektor

Om: Opprop til styrene ved NTNU og HiST om akademisk og kulturell boikott av Israel

Tilråding:

Styret tar Rektors vurdering til etterretning.

Bakgrunn

Forholdet mellom Israel og Palestina opptar mange i det akademiske miljø - som medmennesker og som forskere. I et opprop på internett 11. mai 2009 ble styrene ved NTNU og HiST oppfordret til å vedta akademisk og kulturell boikott av Israel (vedlagt). Forskerne som sto bak oppropet, fokuserer på det palestinske folks lidelser under israelsk okkupasjon. De mener at "det nå er på tide at også akademiske institusjoner bidrar til å legge et internasjonalt press på Israel, slik at reelle forhandlinger mellom Israel, folkevalgte palestinske myndigheter og det internasjonale samfunn kan starte." "En akademisk boikott kan gjøre situasjonens alvor tydelig for akademikere og andre i Israel", mener forskerne.

Akademisk boikott av Sør-Afrika

Akademisk boikott har tidligere vært benyttet overfor Sør-Afrika som en reaksjon på den systematiske apartheidpolitikken i landet. Akademisk og kulturell boikott var i samsvar med offisiell norsk politikk fra tidlig på 1980-tallet. Flere norske universiteter fulgte opp, og i 1989 vedtok det norske universitetsrådet en felles universitetspolitikk for gjennomføring av boikott-tiltakene. Tiltakene omfattet boikott av sørafrikansk deltagelse på internasjonale konferanser, men også studentutveksling med Sør-Afrika. Unntatt fra boikotten var bare studenter eller sørafrikanere som var anbefalt av eller medlemmer av motstandsbevegelsen. Kritisk forskning om situasjonen for de undertrykte og arrangementer til støtte for motstandsbevegelsen ble oppmuntret. Den akademiske boikotten ble opphevet i 1991 etter de positive endringene som da hadde funnet sted i landet. Akademisk boikott ble mye diskutert den gangen uten at jeg skal forsøke å rekapitulere argumentene her. Det er uansett ingen lettvinnet løsning.

Norsk politikk overfor Israel og Palestina

Norsk politikk overfor Israel og Palestina har vært preget av dialog, tilrettelegging av møteplasser mellom partene og bistand til oppbygging av samfunnsinfrastrukturen i de palestinske selvstyre-områdene. Trondheim kommune har en vennskapsby i Palestina. NTNU har samarbeidsavtale med ett palestinsk og ett israelsk universitet. I høst er NTNU vertskap for en forskningsbasert forelesningsserie om konflikten i Midtøsten.

Fri forskningsbasert meningsutveksling

Konflikten mellom Israel og palestinerne er en av de mest komplekse i verden i dag. Begge sider søker å fremme sin sak gjennom agitasjon med politiske argumenter, hvor bruk av fakta og dokumentasjon ofte ikke er etterrettelig. Det er en internasjonal konflikt som vekker sterke følelser verden over. Det er stort behov for faktabasert kunnskap blant involverte parter og i den offentlige debatt.

Et av universitetenes viktigste oppgaver i samfunnet, er å gi rom og mulighet for den frie forskningsbaserte meningsutveksling. Vi skal være en fri talerstol, mennesker skal komme til orde og meninger skal brytes. Det samme gjelder det akademiske samarbeid og samspill mellom forskere fra ulike universiteter, land og kulturer. Den åpne, forskningsbaserte debatten er selve kjennemerket på den akademiske kulturen.

Dette er den faglige logikken bak min støtte til forelesningsserien om konflikten i Midtøsten som arrangeres ved NTNU i høst. Det har hele tiden vært en premiss at det gjelder forskningsbasert informasjon generelt, uavhengig av dens opprinnelse. Den samme logikken tilsier at en akademisk boikott av en av partene ikke er hensiktsmessig som bidrag til løsning av konflikten.

Det ligger i forskningens grunnleggende etos å bidra til å dokumentere fakta, å utfordre rådende sannheter eller stille nye spørsmål som ikke har vært stilt tidligere. Det forutsetter åpne linjer, også mellom forskere ved vårt universitet og akademiske institusjoner i Israel. En boikott vil fungere motsatt, ved å utestenge nettopp de personene man ønsker å ha dialog med på forskningens egne premisser.

Som akademikere er det vår oppgave å stimulere til studier av årsakene til konflikten mellom Israel og palestinerne og hvordan den kan løses. Da er vi avhengige av å kunne samarbeide også med israelske akademikere, og høre deres syn på konflikten.

For universitetet er den faglige kontakten viktig, men jeg vil også framheve den mellommenneskelige dialogen. Den internasjonale studentfestivalen ISFiT er et forbilde i så måte. I mer enn ti år har NTNU-studentene invitert unge mennesker fra konfliktområder i verden. I år deltok studenter fra Jerusalem, Kypros og Georgia/Abkhazia i dialoggruppene. Flere av de som har deltatt ved tidligere festivaler har videreført dialogen i eget hjemland etterpå.

Jeg vil på denne bakgrunnen ikke støtte forslaget om akademisk boikott av Israel.

[Vedlegg:](#)

Opprop til styrene ved NTNU og HiST om akademisk og kulturell boikott av Israel, 11. mai 2009